

Klachtnummer 2022/103

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klager] (verder: klager), vader van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 18 juli 2022 kennisgenomen van de klacht en het ingevulde klachtenformulier. De klacht is gericht tegen [docent Frans], docent Frans 5 VWO (verder: de docent Frans), [conrector], conrector bovenbouw (verder: de conrector), [rector], de voormalig rector van de school (verder: de rector) en [bestuurder], bestuurder (verder: de bestuurder). De Commissie heeft op 3 oktober 2022 van de bestuurder namens alle verweerders een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 6 oktober 2022. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klager, vergezeld van zijn echtgenote en [leerling];
- de conrector;
- [bestuurssecretaris], bestuurssecretaris van het bestuur;
- de bestuurder.

II. Standpunt van klager

Klager heeft zijn klachten uitgesplitst per betrokkene, maar heeft daarnaast een viertal algemene klachten geformuleerd:

1. Structurele contractbreuk betreffende het Leerlingenstatuut door de docent Frans, zijn leidinggevenden en de bestuurder;
2. Het weigeren van een onderbouwde overplaatsing van [leerling] naar een andere docent Frans en het in stand houden van onacceptabele leeromstandigheden;
3. Onrechtmatig, incorrect en misleidend communiceren van de punten onder 1 en 2, naar mening van klager is dit moedwillig en met opzet gebeurd en de onrechtmatige aanpassing van het Programma van Toetsing en Afsluiting (verder: PTA);
4. Onvoldoende genezing en integriteit in de uitvoering en handhaving van het Leerlingenstatuut en de procedures in het PTA.

Ad 1

De docent Frans heeft toetsen niet (tijdig) en conform het Leerlingenstatuut besproken. [leerling] heeft de docent Frans hier meermaals op gewezen en aangegeven dat hij deze besprekingen essentieel acht voor zijn leren en het verbeteren van zijn leerprestaties. Daarbij wijken de toetsen en toetsbeoordeling

van de klas van [leerling] af van de wijze waarop dit in de parallelklas gebeurt. De conrector, rector en bestuurder hebben geweigerd het Leerlingenstatuut en PTA te handhaven zoals verwacht mag worden. Voorts hebben zij de docent Frans, welke weigert de regels uit het Leerlingenstatuut en PTA na te komen, niet gecorrigeerd in zijn handelen. Door de wijze waarop de school deze kwestie heeft aangepakt pleegt zij contractbreuk ten aanzien van het Leerlingenstatuut.

Ad 2

Tussen [leerling] en de docent Frans is, door de situatie met betrekking tot de nabespreking van toetsen en de wijze waarop toetsen zijn afgenomen, een verstoorde relatie ontstaan. In het belang van [leerling] is door klager voorgesteld dat [leerling] van docent zou wisselen. Klager stelt dat de docent, de conrector en de rector dit ten onrechte hebben tegengehouden zonder enige onderbouwing. Het verzoek is afgedaan met een 'leren omgaan met teleurstellingen' en 'het verlenen van een gunst welke zonder onderbouwing mag worden geweigerd'. De weigering heeft tot gevolg (gehad) dat [leerling] zijn drive voor het vak Frans verloren is en [leerling] onnodig slechte prestaties heeft behaald voor het vak Frans (hij eindigde maar met een 7,1).

Ad 3

Zowel de docent, als de conrector als de rector hebben hun meerdere niet ingelicht over de ontstane klachten. De conrector heeft grof en agressief gecommuniceerd, de rector en bestuurder hebben de behandeling van de klacht onnodig lang gerekt en daarmee de klacht getraineerd. Uiteindelijk is de klacht rondom de docent Frans en het verzoek tot overplaatsing afgedaan zonder enige onderbouwing en/of uitleg en is er, ten aanzien van het wijzigen van het PTA geen correctie ondernomen onder het mom van 'geen nadelen voor leerlingen'. De betrokkenen zijn hiermee voorbij gegaan aan het onrechtmatige karakter van de aanpassing van het PTA en de door [leerling] ervaren benadeling als gevolg van de aanpassing.

Ad 4

Het Leerlingenstatuut dient, naar de mening van klager te worden gezien als een contract tussen leerlingen, medewerkers, ouders/voogden van leerlingen. Het niet consequent toepassen van het Leerlingenstatuut is onrechtmatig, incorrect en misleidend. Betrokkenen plegen hiermee contractbreuk. Het aanpassen van het PTA is eveneens onrechtmatig, incorrect en misleidend. Door de betrokkenen wordt vervolgens ontken dat sprake is van een aanpassing in het PTA. De PTA aanpassing is doorgevoerd zonder dat leerlingen vertegenwoordigd zijn in de MR-bijeenkomst en zonder de examencommissie vooraf te consulteren. Klagers hebben bezwaar aangetekend tegen de verandering van het PTA omdat de grondslag ontbreekt. Ook de examencommissie heeft, na doorvoering van de aanpassing, laten weten dat ze geen positief advies uitbrengen voor de aanpassing. Klager is van mening dat een en ander moedwillig en met opzet is gedaan door de betrokken, dan wel moedwillig en met opzet in stand is gehouden.

III. Standpunt van verweerders

De school hecht veel waarde aan een goede verstandhouding met en tussen ouders, leerlingen en medewerkers en de school doet haar uiterste best klachten te voorkomen. Tegelijkertijd blijft het risico altijd bestaan dat zaken niet goed verlopen en dit leidt tot een klacht.

In het geval van [leerling] is de klacht ontstaan in de relatie met de docent Frans. Deze klacht is in eerste instantie geuit bij de docent. De klacht bleek niet naar tevredenheid opgelost te kunnen worden, waarna de stappen van de interne klachtenprocedure zijn doorlopen. De medewerkers

betrokken bij de interne klachtenprocedure hebben zich, vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid, ingespannen de klacht van [leerling] op te lossen, onder meer door meermaals het gesprek aan te gaan. De intentie daarbij is telkenmale geweest nader tot elkaar te komen. Klager en [leerling] refereren aan procedures, zoals het Leerlingenstatuut en het PTA. Er blijken veelvuldig interpretatieverschillen te bestaan tussen klager en [leerling] enerzijds en de medewerkers van de school/het bestuur anderzijds. Ook is sprake van een verschil in beleving, welke sterk van elkaar afwijken.

Ad 1

De school is van oordeel dat zij, door [leerling] drie momenten te geven de toets Frans te bespreken, voldoende tijd en aandacht heeft besteed aan het bespreken van de toets. Daarbij is van tevoren helder gemaakt wat de kaders zijn van een toetsbespreking. Naar mening van de school is [leerling] niet bereid deze kaders te volgen en wil hij elke discussie aangaan teneinde een hoger cijfer te krijgen. Discussiëren kan, in de visie van de school, goed zijn, maar bij gebrek aan voldoende respect en indien je je niet kunt neerleggen bij een uitkomst is deze discussievorm niet voldoende vruchtbaar. De conrector is bij de laatste toetsbespreking betrokken geweest als bewaker van het proces en in een mediatorrol, vanwege de door [leerling] aangegeven verstoorde relatie. Het verschil in de toetsen tussen de twee klassen VWO 5 is besproken met de leraren en de schoolleiding. Het heeft ontbroken aan afstemming tussen de docenten, leerlingen hebben hier echter geen nadeel van ondervonden, ook cijfermatig niet. Bij het inhalen van toetsen rijgen leerlingen, gebruikelijkerwijs, andere vragen dan gesteld in de oorspronkelijke toets. Dit om te voorkomen dat er voordelen zitten aan het inhalen van een toets omdat klasgenoten voorkennis hebben en zouden kunnen delen. Van een dusdanige afwijking van het PTA of bewust benadelen van [leerling] door de docent Frans is de school niet gebleken. Van het weigeren te handhaven en/of het corrigeren van een docent die een patroon laat zien van het niet naleven van het Leerlingenstatuut en het PTA is geen sprake. De docent Frans wordt beoordeeld aan de hand van een gesprekkencyclus, waarin het functioneren vanuit een brede blik wordt besproken en beoordeeld. Hierover wordt geen informatie gedeeld met andere en in het bijzonder niet met ouders/leerlingen. Dit dient evenmin onderwerp van publiek debat te worden/zijn.

Ad 2

Het overplaatsen van een leerling naar een ander cluster is een weinig voorkomend verzoek. Het vereist maatwerk om het roostertechnisch mogelijk te maken. Samen met de beoordeling dat de relatie weliswaar verstoord was, maar niet dermate ernstig dat overplaatsing strikt noodzakelijk was, is het besluit genomen om het verzoek tot overplaatsing af te wijzen. Een dergelijk verzoek is overigens geen recht. De school stelt dat in de e-mail van 12 januari 2022 is medegedeeld dat [leerling] niet overgeplaatst zou worden en wat hiervoor de redenen zijn. Daarbij is in dit e-mailbericht toegelicht dat de aangedragen redenen geen redenen zijn voor overplaatsing van [leerling] en is opgemerkt dat de school het belangrijk vindt *'dat leerlingen leren omgaan met tegenslagen'*. Klagers menen dat dit zou conflicteren met de formeel vastgestelde rechten en plichten. De school meent dat overplaatsing alleen in uiterste noodzaak genomen kan worden en eerst bezien dient te worden of strubbelingen tussen docent en leerling opgelost kunnen worden. De school blijft van mening dat er op het moment van beoordelen terecht voor gekozen is [leerling] niet over te plaatsen, de overplaatsing was niet gerechtvaardigd. Na bespreking van de klacht op bestuursniveau is door de rector en bestuurder wel aan klager gemeld dat overplaatsing naar een andere docent voor het vak Frans per einde van het schooljaar zou worden onderzocht. Bij overgang naar 6 VWO is hiermee rekening gehouden en heeft overplaatsing naar een andere docent plaatsgevonden.

Ad 3 en 4

Alle toetsen voor 5 VWO waren opgenomen in het PTA teneinde een overzichtelijk en duidelijk document/overzicht te hebben voor de leerlingen. De school heeft zich hierbij niet gerealiseerd dat ook op toetsen opgenomen met een weging nul in dat geval de wet- en regelgeving rondom het PTA op deze toetsen van toepassing is. Gelet hierop dient een en ander uitgevoerd te worden zoals in het PTA is opgenomen. In beginsel had de school alleen een wijziging mogen toepassen indien sprake is van een onvoorziene omstandigheid of een kenbare onjuistheid. De school heeft ook erkend dat de klacht van [leerling] en klager over het tussentijds wijzigen van het PTA formeel gezien gegrond is. De school stelt echter dat er inhoudelijk gezien door de wijziging geen nadelige gevolgen zijn geweest voor de leerlingen. De wijziging is doorgevoerd op voorspraak van de examencommissie, besproken in de schoolleiding, geaccordeerd in de MR, gecommuniceerd met leerlingen en ingediend bij de Inspectie van het Onderwijs. De school betreurt het dat de aanpassing van het PTA niet is verlopen volgens de daarvoor wettelijk voorgeschreven procedure.

De ontevredenheid van klager met betrekking tot de procedures en het traineren en zijn stelling dat doelbewust en moedwillig gehandeld is door de diverse betrokken wordt betwist. De school meent dat het achteraf bezien makkelijk is om wijze besluiten te nemen. De klachten zijn afgehandeld conform de klachtenregeling van het bestuur. De klacht wordt eerst behandeld op de plek waar de klacht veroorzaakt is. In dit geval bij de docent Frans, vervolgens heeft de klacht alle stappen doorlopen via de afdelingscoördinator, conrector, de rector en de bestuurder. Daarbij zijn, naar de mening van de school en het bestuur, redelijke termijnen in acht genomen en is er adequaat en veelvuldig gereageerd op de e-mailberichten van klager. Dat de MR nog niet in kennis is gesteld van de klacht is te verklaren door het feit dat de klacht nog niet behandeld is door een klachtencommissie. De Wet medezeggenschap op scholen (WMS) schrijft voor dat de MR in geval van een gegrond verklaarde klacht door de klachtencommissie terstond ingelicht dient te worden.

De school en het bestuur concluderen dat er veel gesprekken gevoerd zijn en er veel tijd en energie gestoken is in het proberen het goede gesprek te voeren. Procedures en afspraken zijn belangrijk, echter is sprake van een verschil in interpretatie voor wat betreft de toepassing van de procedures. De goede bedoelingen van de school lijken in twijfel te worden getrokken en/of geframed te worden in een negatief daglicht. Hierdoor zijn kwesties onnodig geëscaleerd tot conflicten of in ieder geval als zodanig ervaren. De intentie van de school is altijd geweest het gesprek aan te gaan en te komen tot een oplossing. Onderwijs vindt plaats binnen een gezagsverhouding tussen school/docent en leerling. In de benadering en opvatting van de school betekent dit niet dat leerlingen rechteloos en monddood door hun schoolloopbaan zouden moeten gaan. Integendeel: de school stimuleert mondigheid en zelfstandigheid. Een en ander uiteraard wel begrensd door omgangsvormen, wederzijds respect en behoud van verantwoordelijkheden. De school vindt het jammer, soms zorgelijk en een enkele keer niet te accepteren hoe [leerling] zich niet weet neer te leggen bij door de school en/of functionarissen binnen de school genomen besluiten.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie merkt, alvorens over te gaan tot een inhoudelijke beoordeling van de klacht, op dat zij geen bevoegdheid heeft ten aanzien van het verzoek een compensatie van verloren uren en een schadevergoeding toe te kennen, dit is voorbehouden aan de burgerlijk rechter.

Ad 1

Ter zitting heeft klager te kennen gegeven dat het behaalde cijfer voor de toets Frans geen onderdeel van de klacht is. De weigering van de docent Frans de toets te bespreken is dit wel. De Commissie stelt vast dat tussen partijen geen discussie bestaat dat de toets Frans driemaal met [leerling] is besproken. Van een weigering van de docent Frans de toets te bespreken is naar het oordeel van de Commissie dan ook geen sprake. Ook is de Commissie niet gebleken dat in eerste instantie sprake is geweest van weigering de toets te bespreken. De Commissie acht het de school te prijzen dat zij meermaals de mogelijkheid heeft geboden de toets in te zien. De derde en laatste bespreking is zelfs geïnitieerd door de conrector op basis van de onvrede aan de zijde van [leerling], de conrector heeft dit geheel onverplicht aangeboden en gefaciliteerd. Dat de conrector hierbij wel duidelijk heeft willen maken aan [leerling] welke voorwaarden er gelden en normen gesteld heeft ten aanzien van het gesprek komt de Commissie niet onredelijk, noch onbeschoft voor. De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de beide partijen een andere voorstelling van zaken hebben ten aanzien van het nabespreken of bieden van inzage in een toets. Klagers, of in ieder geval [leerling], zien een nabespreking als mogelijkheid om te discussiëren over de toets en mogelijk ook de gegeven beoordeling van de docent, terwijl de school meent dat de nabespreking slechts bedoeld is inzage te geven in de wijze waarop er beoordeeld is en om mogelijkheid te bieden te leren van de gemaakte fouten teneinde dit in een latere toets te voorkomen. De visie van de school ten aanzien van een nabespreking c.q. inzage in de toets komt de Commissie niet onredelijk voor. Een leerling gaat immers niet over de normering van de toets, dit is de bevoegdheid van de betreffende vakdocent. De Commissie komt tot het oordeel dat de klacht voor zover deze ziet op de toetsbespreking ongegrond is.

Voor wat betreft het geven van verschillende toetsen in de verschillende klassen is de Commissie van oordeel dat, hoewel het wellicht geen gewenste situatie is, verschillende toetsen worden afgenomen, het niet gebleken is dat [leerling] hier enig nadeel van heeft ondervonden. Sterker nog, de school heeft naar oordeel van de Commissie voldoende gemotiveerd waarom zij hiertoe niet is overgegaan. De stelling van de school dat dit meer nadeel met zich zou brengen voor de leerlingen komt de Commissie niet onredelijk voor. De Commissie komt ook met betrekking tot dit onderdeel tot het oordeel ongegrond.

Ad 2

De school heeft bij de indeling van groepen/klassen een grote mate van beleidsvrijheid. De Commissie toetst in dergelijke gevallen marginaal. Dit houdt in dat de Commissie alleen tot een grondverklaring van de klacht kan komen wanneer procedure- en of andere regels niet zijn gevolgd of wanneer de uitkomst van de beslissing zodanig is dat het besluit in het gegeven geval in redelijkheid niet genomen had mogen worden. De Commissie stelt vast dat de school voldoende heeft onderbouwd waarom zij niet is overgegaan tot overplaatsing van [leerling] naar een andere docent Frans gedurende het schooljaar 2021-2022. De Commissie meent dat de overwegingen van de school dienaangaande legitiem zijn. De overwegingen komen de Commissie niet onredelijk voor zodat ook deze klacht ongegrond is.

Ad 3 en 4

De school heeft een document aan haar leerlingen willen verstrekken waar deze leerlingen in een oogopslag alle toetsen welke gedurende het jaar afgenomen zouden worden terug konden vinden. De school heeft zich hierbij niet gerealiseerd dat, door dit te doen middels opname van alle toetsen in het PTA, alle toetsen onderhevig waren aan de wet- en regelgeving welke geldt ten aanzien van het PTA. De school heeft erkend dat de klacht van [leerling] en zijn ouders over de tussentijdse wijziging van het PTA gegrond is. Nu de school zich hierover in het kader van de interne procedure al heeft uitgesproken,

komt de Commissie niet toe aan beoordeling van dit klachtonderdeel. De klacht met betrekking tot de wijziging van het PTA is niet-ontvankelijk.

De Commissie merkt ten overvloede op dat zij van oordeel is dat de school luchthartig omgesprongen is met het leerlingstatuut en wijst de school op de wettelijke verplichting van het hebben van een leerlingstatuut (artikel 2.98 WVO 2020, voorheen artikel 24g WVO).

De Commissie komt met betrekking tot de procedures en het moedwillig en/of doelbewust handelen tot de constatering dat de standpunten van partijen uit elkaar lopen. Klagers hebben de houding van de school als traineren ervaren, de school heeft gemeend zorgvuldig te handelen door de klachten te onderzoeken en conform de interne klachtenregeling af te handelen. De Commissie stelt vast dat er veelvuldig contact is geweest tussen partijen en heeft de indruk dat de school klagers, en [leerling] in het bijzonder, toezeggingen heeft gedaan welke ruimschoots voldoende zouden moeten zijn om het dispuut met de school op te lossen. De Commissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat klagers het graag anders gezien zouden hebben. De school daarentegen heeft haar eigen beleidsvrijheid, heeft gehandeld naar de procedures en heeft de regie in handen (gehouden). Dit komt de Commissie niet onredelijk voor, ook dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

De Commissie merkt tot slot op dat zij zich afvraagt of klagers nog wel voldoende vertrouwen in de school als organisatie en als integer opleidingsinstituut hebben. De Commissie geeft klagers in overweging hier goed over na te denken. Samenwerking tussen school, klagers en [leerling] is immers een belangrijk pijler voor het uiteindelijke gezamenlijke doel [leerling] glansrijk door zijn opleiding te laten lopen.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klachtenonderdelen 1, 2 en 4 ongegrond. Klachtonderdeel 3 is niet-ontvankelijk.

Aldus gegeven op 6 oktober 2022 door mr. Joh.C. Westmaas, voorzitter, ing. J.T. Havinga MES en M. de Blaauw MEd, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.